

ing faktörlerin eksikliğine bağlı olmasındandır. Diğer bir ifadeyle, hata kukla şef te değil, asıl şef olan hypothalamus'tadır. FSH ve LH'nun gelecekte daha bol miktarlarda elde edilebilmeleri ümidi zayıf olduğu ve bugünkü teknikle sentetik olarak yapılmaları da henüz söz konusu olamayacağından releasing faktörler, üzerinde çalışılması gereken yeni konular ortaya koymaktadır. Kendilerinin küçük moleküller olduğu biliniyor, bir de gerçek yapıları anlaşılabilirse sentez yoluyla elde edilebilmelerinin nisbeten daha kolay olacağına inanılmaktadır. Böylece, gerek tabii ve gerekse sentetik FRF ve LRF'leri ağızdan vermek suretiyle gonadotrophic hormonların eksikliğine bağlı kısırlıkların tedavisi basit ve kolay olacaktır. FSH'un eksikliği, sperm (erkek cinsiyet hücresi) adedinin azlığı veya yokluğuna sebep olarak erkeklerde kısırlık meydana getirmektedir. İşte FSH'nun testislerde sperm meydana getirici bu hayatı görevi bilindiğinden, erkeklerdeki bu tip kısırlıkların tedavisinde releasing faktörlerin kullanılmasını tedavi metodlarında bir yenilik olacaktır.

Gonadotrophin releasing faktörlerin yapılarının bilinmesi insanlık için gebeliği kontrol (contraception) metodunda bir yenilik vaad etmektedir. Yapıları öğrenildikten sonra şüphesiz önlenilme çareleri bulunacak ve dolayısıyla gebeliğe sebep olan olayın daha başlangıçtan önlenmesi mümkün olabilecektir. Bugün mevcut gebeliği önleyici (contraceptive) haplar, LH salgısına sebep olan LRF'ün meydana gelmesini önliyorsa da bu, kadınların devamlı hap almak suretiyle ekseri, tekrarıyla arzu edilmeyen bazı yan tesirlerin korkusu bahasına, steroidlerin kandaki miktarının devamlı olarak aynı tutulması sonucu yapılmaktadır.

Aynı sonucu, özel bir önleyici, diğer bir kelimeyle LRF ile, bütün bu sakıncalar önlenerek elde etmek mümkündür. Bütün bunlar içerisinde en önemli ve en büyük ihtimâl, FRF'ü önleyecek ve erkekler için kullanılabilir kusursuz bir hapın bulunmasıdır.

New Scientists, 1.3.1968

TELEViZYON CIHAZLARININ AYARLANMASI

SAYIL DİNÇSOY

TRT - TV Prodüksiyon Mühendisi

Herhangi bir televizyon yayını kaliteli olarak izlemek için gerekli eleman ve şartlardan biri de hiç şüphesiz alıcı cihaz ve ayarlanması mevzuudur. Geçen yazımızda kısaca antenlerden bahsetmiştik. Bu yazımızda da bu nokta ile ilgileneceğiz.

CIHAZ

Önce 31 Ocak 1968'de deneme yayınına başlayan TRT - Ankara Televizyonunun yayınları ile ilgili bazı teknik bilgiler verirsek, değişik standartlara göre çalışan televizyon sistemleri mevcut olduğundan, okuyucularımız bu yayınları izleyebilecek cihazları seçmekte kolaylık çekeceklerdir.

Ankara Televizyonu CCIR Avrupa Standardına uyar. III. Band 5 ci Kanal üzerinden yayın yapar.

Kanal genişliği - 7 MHz.

Çizgi sayısı - 625

Ses ve resim taşıyıcıları arasındaki fark 5,5 MHz.

Kanal bitimiyle ses taşıyıcısı frekansı arasındaki fark - 0,25 MHz.

Yatay senkronizasyon sinyali frekansı - 15 625 Hz.

Düşey senkronizasyon frekansı - 50 Hz.

Karartma Sinyali seviyesi - % 37.

Saniyede geçen tam resim sayısı - 25.

Saniyede geçen yarı resim sayısı - 50.

AYARLAMA :

Tabiiyle önce cihazın prospektüsünden çeşitli düğmelerin yerlerini bulmak lazımdır. Bunlar açma düğmesi, ses düğmesi, kontrastlık düğmesi, kanal komitörü (Bazı cihazlarda düğmelerle kanallara bantlara uyacak şekilde ayrılmış olabilir.), kanal ince ayar düğmesi olarak sıralanabilir.

Cihaz, açma düğmesi yardımıyla devreye sokulur. Bir iki dakika içinde normal olarak çalışmaya hazır duruma gelmesi gerekir. İzlenmek istenilen istasyonun bandı (cihazda ayrıca band düğmesi olmayabilir) ve kanalı bulunur. Ses, aydınlanma, kontrast düğmelerinin biraz açık olmasına dikkat edilerek ince ayar düğmesiyle kaliteli bir ses ve net bir resim ayarı yapılır. Doğrudan doğruya kalite ile ilgili bu ayarlamaların istasyonun program yayınına başlamadan on onbeş dakika önce yayımladığı test resmiyle yapılması faydalıdır. Şimdi aydınlanma ve kontrast düğmelerini fonksiyonlarını azaltıcı yönde tamamen kapatıp yeniden ayarlamalıyız. Aydınlanma düğmesi tekrar ekran belirli belirsiz çok hafif aydınlanıncaya kadar açılır. Artık resmin sadece kontrast düğmesini açmak suretiyle optimum olarak bulunması mümkündür. Kontrast ayarında istasyonun test resmindeki on ayrı kontrast tonunu bulmaya çalışmak zorunluluğu vardır. Ancak fazla aydınlanmanın resim tüpünün lüzumsuz yıpranmasına, fazla kontrastın da hem kıpırdanmalara, hem de hoş olmayacağına işaret etmemiz yerinde olacaktır.

Televizyon programlarını tamamen karanlık bir odada seyretmek göz için yorucu ve zararlıdır. Cihazın yan tarafında bir yerde, ekranda yansıma yapmıyacak şekilde, endirekt bir ışık bulundurmamak faydalıdır.

Hemen kaydetmeliyiz ki televizyon cihazlarının arka kapağında bulunabilecek yükseklik, yatay dikey frekans ayarı v.s. düğmelerle amatörce oynanmamalı, gerekli hallerde bir teknik uzmanın yardımına başvurmalıdır. Cihazın arka kapağını açmak çok yüksek voltaj (15.000 Volt civarında) sebebiyle son derece tehlikelidir.

İlgili resimlerin incelenmesi memleketimizde nispeten yeni olan bu konuda okuyucularımıza faydalı olabilir.

NOT : Bir önceki sayımızda 14 ncü sahifenin başındaki Bunların ..... diye başlayan cümle hatalı basılmıştır. Doğrusu şöyle olacaktır :

«Bunların en önemlilerini ve pratik çarelerini fazla detaya girmeden söylememiz faydalı olacaktır. Televizyon dalgaları çok yüksek frekanslı dalgalar olduğundan özellikleri ışık özelliklerine çok yakındır.»

1 — Kontrastlık fazla. Kontrastlık düğmesinin kısılması gerekir.

2 — Kontrastlık az. Kontrastlık düğmesinin açılması gerekiyor.

3 — Aydınlık fazla. İlgili düğmenin kısılması gerek.

4 — Resim net değil. İstasyon ince ayarı ayarlanacak.

7 — Zayıf resim. Anten yetersizliği. «Karılanma».

5 — Resim bozuk. İstasyon ince ayarı ayarlanacak.

8 — Resim yüksekliği ayarı gerekli. Bir teknisyene başvurmalı.

6 — Evdeki elektrikli araçların meydana getirdiği parazit.

9 — Dikey frekans düğmesi ayarsız. Bir teknisyene danışmalı.